

**Związek Zawodowy Strażaków
„FLORIAN” Warmińsko-Mazurski
Zarząd Wojewódzki**

**ul. Białostocka 2; 11-500 Giżycko
tel. (0-87) 429-91-00; fax (0-87) 429-91-05;
e-mail warmińsko-mazurski@zszsflorian.pl
REGON 170751272 NIP582-14-95-867**

Giżycko, dn. 20.11.2019 r.

W-M ZW.10.2019

**PAN
GEN. BRYG. LESZEK SUSKI
KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

Za pośrednictwem

**PREZYDIUM ZARZĄDU KRAJOWEGO
ZWIĄZKU ZAWODOWEGO STRAŻAKÓW
„FLORIAN”**

Szanowny Panie Komendancie, w związku z licznymi pytaniami, a także różnymi rozwiązaniami stosowanymi przez poszczególne komendy miejskie/powiatowe w stosowaniu przepisów Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej z późniejszymi zmianami prosimy Pana Komendanta o odniesienie się, które rozwiązania są zgodne z obowiązującym prawem, a które to prawo naruszają.

Ustawodawca w w/w rozporządzeniu zmienia zapis dotyczący sposobu pełnienia dyżurów domowych przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej. W wydanym w 2005 roku rozporządzeniu ustawodawca jasno określa miejsce przebywania strażaka podczas pełnienia dyżuru domowego:

"§13.2. W czasie dyżuru domowego strażak przebywa w miejscu zamieszkania lub innym miejscu uzgodnionym z kierownikiem jednostki organizacyjnej."

W 2011 r. ustawodawca postanowił wprowadzić zmianę zapisów przedmiotowego rozporządzenia i wydał ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 30 marca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej, w którym zapis odnośnie pełnienia dyżuru domowego nabiera następującego brzmienia:"§ 13.2. W czasie dyżuru domowego strażak pozostaje w stałej łączności z kierownikiem jednostki organizacyjnej."

Jak Pan Komendant zauważył zmiana jest istotna, ponieważ nie określa miejsca przebywania strażaka podczas pełnienia dyżuru domowego. Budzi to ogromne kontrowersje oraz podział środowiska pożarniczego nawet wśród kadry kierowniczej o czym świadczy chociażby artykuł w prasie branżowej "Przegląd Pożarniczy" publikacja maj 2015 r. Pana Bryg. Piotra Grzyba pt." DYŻUR DOMOWY - KIEDYŚ I DZIŚ", który ma podobne wątpliwości. Chcielibyśmy przedstawić kilka rozwiązań stosowanych przez Komendantów Miejskich/Powiatowych, aby uporać się z problemowym tematem dyżurów domowych. Żadne z poniżej przedstawionych rozwiązań, naszym zdaniem nie jest pozbawione wątpliwości prawnych i definitywnie nie rozwiązuje problemu.

1. Wydanie zarządzenia przez Komendanta Miejskiego/Powiatowego, które, doprecyzowuje i określa miejsce przebywania strażaka oraz sposób pełnienia przez niego dyżuru domowego.

Wątpliwości prawne budzi opinia o doprecyzowywaniu, kiedy doprecyzowanie staje się ingerencją w rozporządzenie a w konsekwencji jego zmianą. Minister właściwy do spraw MSWiA zmienił zapis dotyczący §13 przedmiotowego rozporządzenia i nie dał w rozporządzeniu zapisu o możliwości stosowania danego zapisu przed zmianami. To naszym zdaniem nie pozostawia w tej kwestii dobrowolności. Wątpliwość budzi kiedy i kto ma decydować kiedy mowa jest o doprecyzowaniu zapisu, a kiedy doprecyzowanie przekształca istniejący zapis rozporządzenia. Wydaje się, iż pozbawiona uzasadnienia oraz ryzykowna jest ingerencja aktu niższego rzędu jakim jest zarządzenie w akt wyższego rzędu jakim jest rozporządzenie.

2. Powoływanie się na przepisy kodeksu pracy w odniesieniu do pełnienia dyżuru domowego przez funkcjonariuszy PSP.

Jak pokazuje uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 r. (Sygn. akt II PZP 3/08) przepisy kodeksy pracy w bardzo ograniczony sposób regulują prawa i obowiązki funkcjonariuszy publicznych. Sama ustawa o PSP z dnia 24 sierpnia 1991 r., nie daje dowolności w stosowaniu przepisów kodeksu pracy, a wręcz dokładnie precyzuje kiedy te przepisy należy stosować. Kodeks pracy stosujemy tylko wtedy, gdy ustawa lub rozporządzenie nie reguluje danej kwestii i wtedy ustawodawca nakazuje zastosowanie przepisów kodeksu pracy. Doskonałym tego przykładem jest Art. 29 a. pkt.3. Ustawy o PSP. Cyt.: "3.

W sprawach związanych z bezpieczeństwem i higieną służby, w zakresie nieuregulowanym ustawą i rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy działu dziesiątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 i 1043)."

Ustawa w kwestii pełnienia dyżurów domowych odsyła do rozporządzenia MSWiA z dnia 29 grudnia 2005 r. z w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP z późniejszymi zmianami, która w sposób jasny i czytelny nakłada na strażaka obowiązki wynikające z pełnienia dyżuru domowego. Nie pozostawia ono żadnych wątpliwości, a co najważniejsze nie nakazuje korzystać z przepisów KP.

Nowego spojrzenia na problem pełnienia dyżurów domowych nadaje także wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 lutego 2018 r. (Wyrok C-518/15), który zajął stanowisko, że czas gotowości pracownika, który jest zobowiązany do szybkiej reakcji na telefon przełożonego musi być traktowany jako czas pracy, ponieważ pozostawanie w gotowości w domu z obowiązkiem reakcji na wezwanie znacząco ogranicza możliwości innych aktywności, musi być więc traktowany jako czas pracy. Biorąc pod uwagę powyższy wyrok wydaje się, że zmiana przedmiotowego rozporządzenia mogła mieć na celu względy ekonomiczne, gdyż pełnienie go w pierwotnej formie tj. w wyznaczonym miejscu mogłoby powodować roszczenia finansowe.

Szanowny Panie Komendancie, zdajemy sobie sprawę z tego, że problem ten nie występuje we wszystkich jednostkach organizacyjnych PSP oraz, że skala tego zjawiska może być różna dla poszczególnych jednostek terenowych, gdyż każda jednostka ma swoją specyfikę oraz swój indywidualny charakter pracy/działania. Zjawisko to występuje najczęściej w mniejszych komendach borykających się z brakami kadrowymi, jednak nie powinno to naszym zdaniem powodować sytuacji, w której różnie stosuje się te same przepisy prawa, które obowiązują wszystkich strażaków. Podajemy tylko kilka przykładów rozwiązywania tego, naszym zdaniem problemu, na pewno jest więcej przykładów jednak nie to jest naszym celem aby wskazywać jak ten temat jest załatwiany w poszczególnych jednostkach, a chodzi nam tylko o stosowanie przepisów prawa które powinny być jednakowe dla wszystkich jednostek organizacyjnych PSP, gdyż cała Państwowa Straż Pożarna działa na mocy ustawy o PSP i rozporządzeń MSWiA, które są aktami prawnymi nadrzędnymi.

Jeszcze raz prosimy Pana Komendanta o pochylenie się nad problemem i odpowiedź na pytanie gdzie ma przebywać strażak na dyżurze domowym w oparciu o obowiązujące akty prawne.

Z poważaniem